

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ

ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘

วันพุธที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เวลา ๑๔.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี

อาคารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ชั้น ๒ ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. รองนายกรัฐมนตรี นายวิษณุ เครืองาม	ประธานกรรมการ
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา	รองประธานกรรมการ
๓. ปลัดกระทรวงการคลัง นายพนิต ธีรภาพวงค์ (ผู้แทน)	กรรมการ
๔. ปลัดกระทรวงมหาดไทย นายคมกริช เจริญพัฒนสมบัติ (ผู้แทน)	กรรมการ
๕. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร นางสาวมาลี วงศาโรจน์ (ผู้แทน)	กรรมการ
๖. อัยการสูงสุด นายเดชอุดม วีระวานิช (ผู้แทน)	กรรมการ
๗. เจ้ากรมพระธรรมนูญ พลตรี พนมเทพ เวสารัชชานันท์ (ผู้แทน)	กรรมการ
๘. ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พลตำรวจเอก สุเทพ เดชรักษา (ผู้แทน)	กรรมการ
๙. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา นายวรรณชัย บุญบำรุง (ผู้แทน)	กรรมการ
๑๐. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ นายสรรเสริญ พลเจียก	กรรมการ
๑๑. เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน นายวิทยา นีติธรรม (ผู้แทน)	กรรมการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ปลัดกระทรวงยุติธรรม	ติตราชการ
๒. ผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม	ติตราชการ
นายพิสิษฐ์ อัครวัฒน์นาพร	

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พลเอก เยาวศนันท์ ภูเจริญยศ	เลขาธิการฝ่ายกฎหมาย คณะรักษาความสงบแห่งชาติ
๒. พลตำรวจตรี มนัส ศิกษมัต	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๓. พันตำรวจเอกหญิง ศรีสกุล เจริญศรี	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๔. นางสาวนันทศรีศรี เทพดลไชย	หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงยุติธรรม
๕. นางสาวรุฬปดต ไมพานิช	เจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมาย คณะรักษาความสงบแห่งชาติ
๖. ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
๗. นายสุชาติ จตุรงค์ชัยสถิต	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๘. นางสาวจิณห์จุฑา กันตะสุวรรณ	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร
๙. นายอรรถพล ปวีตน์รัตนภูมิ	สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
๑๐.นางศิวากร คูรัตนเวช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๑.นายชาติรี จันท์เพ็ญ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๒.นายคณพล ชื่นอารมณ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๓.นางนรินทริพย์ ศิริวานิชย์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๔.นางสาวดวงหทัย แนวพานิช	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๕.นางบุญยิ่ง ศรีดิษฐ์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๖.นายสายชล ยิ่งรอด	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๗.พันตำรวจตรี ชวนัสส์ เจนการ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๘.นางอุษา จันพลอย บุญเปี่ยม	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๑๙.นางสาวอรวรรณ ปานคง	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๐.นางสาวปริยานุช สันติวงษ์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๑.นางสาวกมลชนก ดุริยประกิจ	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๒.นางสาวมยุรา สุขทรัพย์	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๓.นางสาววิจิตร ฐานัสสกุล	สำนักงานกิจการยุติธรรม
๒๔.นางสาวเมทิตา อังศุเมธ	สำนักงานกิจการยุติธรรม

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ
ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘
ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ได้ขอให้ที่ประชุมฯ พิจารณารับรองรายงาน การประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดส่งรายงานการประชุมดังกล่าวให้คณะกรรมการฯ แล้ว ตามหนังสือคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ที่ ยธ ๐๙๐๒/๑๓๐๑ - ๑๓๐๓ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งปรากฏไม่มีกรรมการท้านใดขอแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ ผลการดำเนินการตามมติที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.)

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบว่า ในการประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมฯ ได้มีมติมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการในเรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. เรื่องแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนภายใต้แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑ รวม ๖ ด้าน และร่างแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘

๒. เรื่องการขอให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) มีหน้าที่กำหนดนโยบายในการออกกฎหมาย ติดตาม ประเมินผลการบังคับใช้กฎหมาย และเสนอแนะเพื่อแก้ไข เปลี่ยนแปลง ยกเลิกกฎหมาย เรื่องนี้คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ ให้สำนักงานกิจการยุติธรรม ไปพิจารณาในประเด็นความซ้ำซ้อนของอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ที่เสนอขอแก้ไขกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการด้านกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๓ และคณะกรรมการพัฒนากฎหมายตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้น แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

๓. เรื่องการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการด้านปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมร่วมกับสำนักงบประมาณ และให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยในเรื่องนี้ สำนักงบประมาณได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เรื่องการกำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ และได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๓๙/๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ รวม ๖ คณะ โดยบรรจุแผนงานการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ไว้อยู่ในคณะที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เป็นประธานกรรมการ

/๔. เรื่องการเสนอ...

๔. เรื่องการเสนอรายงานประจำปีคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และสำนักงานกิจการยุติธรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ ต่อคณะรัฐมนตรี ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ผลิตรูปเล่มรายงานประจำปี ฉบับสมบูรณ์ เสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และขณะนี้อยู่ระหว่างนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบต่อไป

๕. การแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและประสานงานกระบวนการยุติธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ และคณะอนุกรรมการกำหนดนโยบายขับเคลื่อนและสร้างการรับรู้ด้านกฎหมาย ฝ่ายเลขานุการฯ ได้เสนอคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนานโยบายและประสานงานกระบวนการยุติธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ และคณะอนุกรรมการกำหนดนโยบายขับเคลื่อนและสร้างการรับรู้ด้านกฎหมาย ต่อรองนายกรัฐมนตรี (นายวิชณุ เครืองาม) ในฐานะประธานกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และประธานกรรมการได้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการทั้ง ๒ คณะดังกล่าวแล้วเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๘

๖. ความคืบหน้าร่างกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท คณะอนุกรรมการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกและการมีส่วนร่วมในงานยุติธรรม ได้จัดประชุมพิจารณาเรื่องนี้ไปแล้วจำนวน ๒ ครั้ง โดยเชิญหน่วยงานเจ้าของร่างกฎหมายและหน่วยงาน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมชี้แจงและปรึกษาหารือร่วมกัน โดยมีข้อสรุป ซึ่งจะนำเสนอรายละเอียดต่อที่ประชุมในวาระเพื่อพิจารณาที่ ๔.๑ ต่อไป

๗. เรื่องร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมการอุทธรณ์ ฎีกา) คณะอนุกรรมการกำหนดนโยบายขับเคลื่อนและสร้างการรับรู้ด้านกฎหมาย ได้มีการประชุมคณะอนุกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ศึกษาวิจัยเพื่อทำข้อมูลเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียระหว่างระบบการอุทธรณ์ฎีกาที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (ระบบสิทธิ) และระบบอุทธรณ์ฎีกาที่เสนอแก้ไข (ระบบอนุญาต) เพิ่มเติม และนำเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ในการประชุมคราวถัดไป

ประเด็นอภิปราย

๑. สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ ที่ให้สำนักงานกิจการยุติธรรม ไปพิจารณาในประเด็นความซ้ำซ้อนของอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ที่เสนอขอแก้ไขกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการด้านกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในฐานะรองประธานกรรมการฯ ได้มีข้อสั่งการให้ฝ่ายเลขานุการฯ ศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นดังกล่าว และให้เชิญประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจะเป็นประธานในการประชุม เพื่อจัดระบบและกำหนดบทบาท หน้าที่ ความรับผิดชอบของแต่ละองค์กรให้ชัดเจน และป้องกันความซ้ำซ้อนในการดำเนินงาน แล้วนำผลการประชุมเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๒. ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม เห็นว่า ในเรื่องร่างกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท โดยปกติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทนั้นไม่จำเป็นต้องมีกฎหมายรองรับ แต่ควรให้ถือเป็นหน้าที่ของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่ต้องพึงปฏิบัติ เพื่อเป็นการลดข้อพิพาทและลดปริมาณคดีที่จะเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม

มติที่ประชุม รับทราบ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ เชิญหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมหารือ เพื่อกำหนดบทบาทและอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้ชัดเจน โดยพลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ในฐานะรองประธานกรรมการ และหัวหน้าฝ่ายกฎหมายคณะรักษาความสงบแห่งชาติ จะทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุม

๓.๒ ความคืบหน้าการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๕๘ - ปัจจุบัน

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบถึงการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ จำนวน ๙ คณะ ซึ่งได้มีการจัดประชุมไปแล้วระหว่างเดือนกันยายน - ๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ จำนวน ๕ คณะ ดังนี้

๑. คณะอนุกรรมการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกและการมีส่วนร่วมในงานยุติธรรม ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และเห็นชอบแนวทางการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่ใช้เป็นการทั่วไป ส่วนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน ได้มอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ศึกษา วิเคราะห์เพิ่มเติมเกี่ยวกับขอบเขตการไกล่เกลี่ยคดีอาญา และนำเสนอคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป พร้อมทั้งให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอผลการพิจารณาการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในทางอาญา และความคืบหน้าการจัดทำกฎหมายกลางว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในทางแพ่งต่อคณะกรรมการฯ

๒. คณะอนุกรรมการพัฒนาบุคลากรและสร้างองค์ความรู้ในงานยุติธรรม ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และเห็นชอบให้มีการบรรจุองค์ความรู้พื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรมไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา เพื่อเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกและสรรหาบุคลากรที่จะเข้ามาสู่การปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรม และมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมข้อมูลในเรื่องดังกล่าว เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ในคราวถัดไป

๓. คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกระบวนการยุติธรรม ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ มีมติให้นำเรื่องแนวทางการบูรณาการข้อมูลลายพิมพ์นิ้วมือ Fingerprint เสนอให้คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแนวทางการจัดตั้งฐานข้อมูลอัตลักษณ์บุคคลแห่งชาติ ได้รับทราบ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาในการจัดตั้งฐานข้อมูลอัตลักษณ์บุคคล และเห็นชอบในหลักการและแนวทางในการพัฒนาระบบ DXC ไปสู่การให้บริการในรูปแบบ Single window (NSWJ) รวมถึงการเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม

๔. คณะอนุกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานในการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยมีมติให้นำเสนอผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการฯ ในเรื่องแนวทางการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม ซึ่งจะได้นำเสนอในระเบียบวาระเพื่อพิจารณาที่ ๔.๒ ต่อไป

๕. คณะอนุกรรมการกำหนดนโยบายขับเคลื่อนและสร้างการรับรู้ด้านกฎหมาย ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และฎีกา) และมีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมความเห็นของอนุกรรมการ และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำข้อมูลเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียระหว่างระบบการอุทธรณ์ฎีกาที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (ระบบสิทธิ) และระบบการอุทธรณ์ฎีกาที่เสนอแก้ไข (ระบบอนุญาต) เพิ่มเติม และศึกษาค้นคว้า สืบค้นประเด็นปัญหาการรับรู้กฎหมายของประชาชน จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย ช่องทางการสื่อสาร/การสร้างการรับรู้ที่เหมาะสม เพื่อนำมา กำหนดเป็นแนวทางในการเผยแพร่กฎหมายเพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่ประชาชน ให้มีความครอบคลุมและมีทิศทางที่ชัดเจน เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ ในคราวถัดไป

สำหรับ คณะอนุกรรมการฯ ชุดอื่นๆ มีกำหนดจะจัดการประชุมคณะอนุกรรมการฯ ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๕๘

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ การจัดทำดัชนีชี้วัดการเข้าถึงความยุติธรรมของประเทศไทย (Thailand Justice Index)

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมฯ ว่า สำนักงานกิจการยุติธรรม ได้ริเริ่มโครงการจัดทำดัชนีชี้วัดการเข้าถึงความยุติธรรมของประเทศไทย หรือ Thailand Justice Index มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ และขอรายงานความเป็นมาและผลการดำเนินงานต่อที่ประชุม ดังนี้

๑. สำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต โดย ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว ได้จัดทำดัชนีชี้วัดความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (Justice Index) เพื่อสะท้อนภาพความจริงของภาวะอาชญากรรมและการเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชนในประเทศ ซึ่งกระบวนการจัดทำดัชนีดังกล่าว ได้ดำเนินการตามมาตรฐานสากลอ้างอิงตามมาตรฐานของดัชนีชี้วัดความยุติธรรมนานาชาติของ World Justice Index และดัชนีชี้วัดหลักนิติธรรม (Rule of law Indicator) ของสหประชาชาติ

๒. ดัชนีได้ทำการประเมินชี้วัดสถานการณ์กระบวนการยุติธรรม ๘ ด้าน ได้แก่ ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความหวาดกลัวภัยของประชาชน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกระบวนการยุติธรรม การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม หลักประกันสิทธิเสรีภาพและการอำนวยความสะดวก การปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด ความพึงพอใจต่องานในกระบวนการยุติธรรม และช่องทางกลไกรับข้อพิพาทของประชาชน

๓. ผลของดัชนีนี้ได้แสดงให้เห็นว่าภาพรวมของดัชนีในปี พ.ศ.๒๕๕๘ ในช่วงครึ่งปีแรกดีขึ้นจาก พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยปัจจัยที่ส่งผลในเชิงบวก ได้แก่ โอกาสการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมที่ลดลง ประชาชนมีความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินมากขึ้น ประชาชนให้ความเชื่อมั่นต่อการตรวจสอบผู้ประพฤติมิชอบ ความพึงพอใจต่อหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม และการที่ประชาชนสามารถได้รับการช่วยเหลือ โกล่เกลี่ยค่าเสียหายได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังพบปัญหาด้านการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมซึ่งผลของดัชนีนี้ได้แสดงค่าต่ำที่สุดและมีค่าลดลง ซึ่งควรให้ความสำคัญในการนำไปพัฒนาต่อไป

ประเด็นอภิปราย ที่ประชุมฯ ได้มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑. ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม ได้มีข้อสังเกตว่า รัฐบาลควรกำหนดนโยบายในการลดอาชญากรรมให้เกิดอย่างเป็นรูปธรรม โดยระบุให้ชัดเจนว่า จะลดอาชญากรรมลงได้กี่เปอร์เซ็นต์ต่อไป

๒. ดร.เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมฯ ถึงวิธีการเก็บข้อมูลว่ามาจากแหล่งที่มา ๓ แหล่ง ได้แก่ ๑) สถิติของภาครัฐ ๒) ข้อมูลจากประชาชน จำนวน ๔,๐๐๐ คน ซึ่งแบ่งออกเป็น ๑๐ โซนทั่วประเทศ โดยสุ่มตัวอย่างในแต่ละพื้นที่ตามหลักของ UNDP และ ๓) ข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการยุติธรรม

๓. คณบดีคณะนิติศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต ได้มีข้อสังเกตว่า ดัชนีต่างๆ ที่มีค่าลดลง เช่น การเข้าถึงการเยียวยาความเสียหายอันเนื่องมาจากผลกระทบจากการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมเป็นไปโดยเป็นธรรม ซึ่งมีค่าลดลงร้อยละ ๑๕ การให้บริการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหายในการเจรจาตกลงเรียกชดเชยค่าเสียหายกับฝ่ายกระทำผิดในระหว่างที่มีการดำเนินคดี ซึ่งมีค่าลดลงร้อยละ ๘ แสดงให้เห็นถึงปัญหาในการให้บริการประชาชน ซึ่งรัฐบาลควรจะต้องให้ความสำคัญและนำข้อมูลดังกล่าวไปพิจารณาเพื่อพัฒนาปรับปรุงระบบการให้บริการประชาชนต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบและให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานพร้อมทั้งให้นำผลที่ได้จากการดำเนินงาน เสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

๓.๔ ยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งต่อที่ประชุมฯ เกี่ยวกับความเป็นมาของยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๑ ว่า พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๑๐ (๖) ได้กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) มีหน้าที่ในการศึกษาวิเคราะห์และศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดแนวทาง กลยุทธ์และมาตรการในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานยุติธรรม หรือดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล และเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานยุติธรรมเพื่อพิจารณา

สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ และเป็นผู้รับผิดชอบงานด้านการวิจัยของกระทรวงยุติธรรม จึงได้จัดทำ“ยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๑” ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการวิจัยของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและมีการบูรณาการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ อันจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาระบบงานยุติธรรมของประเทศ โดยมีขั้นตอนและกระบวนการในการจัดทำยุทธศาสตร์ฯ และสาระสำคัญของยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) การทบทวน สืบวิจัยสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องและระดมสมองเพื่อรวบรวมมุมมอง ข้อคิดเห็นและความต้องการด้านการวิจัยจากบุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

๒) ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นจากบุคลากรและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลและนำมาสังเคราะห์ ในการร่างยุทธศาสตร์การวิจัยฯ

๓) การจัดสัมมนาวิพากษ์ร่างยุทธศาสตร์การวิจัยฯ โดยผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสีย

๔) ดำเนินการปรับปรุงร่างยุทธศาสตร์การวิจัยฯ ตามข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ พร้อมปรับระยะเวลาดำเนินการของยุทธศาสตร์การวิจัยฯ ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ ด้วยแล้ว

ทิศทางของยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรมในช่วงระยะต่อไป ควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม ส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือก โดยให้ประชาชนและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในงานยุติธรรม ถือเป็นกลไกลดความเหลื่อมล้ำโดยการให้ประชาชนได้เข้าถึงและได้รับความยุติธรรมอย่างแท้จริง การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้วย รวมถึงการพัฒนาคุณภาพของงานวิจัย เพื่อให้มีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรม

วิสัยทัศน์

วิจัยอย่างมืออาชีพ ผลักดันการปฏิบัติ เพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้ดีกว่าเดิม

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมงานวิจัยด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง
๒. สนับสนุนการนำองค์ความรู้การวิจัยไปสู่การกำหนดนโยบายการพัฒนาและยกระดับกระบวนการยุติธรรมอย่างเป็นรูปธรรม
๓. สนับสนุนให้หน่วยงานและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมตระหนักถึงคุณค่าของการนางานวิจัยไปสู่การปฏิบัติ
๔. ส่งเสริมงานวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน

เป้าหมาย

“กระบวนการยุติธรรมมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นด้วยงานวิจัย”

ประเด็นยุทธศาสตร์ แบ่ง ๒ ส่วน คือ ยุทธศาสตร์ที่เน้นเชิงเนื้อหาการวิจัย (ยุทธศาสตร์ที่ ๑ – ๓) และยุทธศาสตร์ที่เน้นให้เกิดผลในทางปฏิบัติ (ยุทธศาสตร์ที่ ๔ – ๕) ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกและการมีส่วนร่วมในงานยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเตรียมความพร้อมด้านกระบวนการยุติธรรมสู่ประชาคมอาเซียน
 ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาคุณภาพงานวิจัย
 ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การขับเคลื่อนงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกิจการยุติธรรมในการบูรณาการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การวิจัย สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดส่งยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๑ ให้สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณายุทธศาสตร์การวิจัยฯ เพื่อผลักดันเป็นยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติและกำหนดเป็นกรอบการดำเนินงานและงบประมาณการวิจัยด้านกระบวนการยุติธรรมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบและให้นำยุทธศาสตร์การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรมเสนอคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ร่างกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบว่า ตามมติคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกและการมีส่วนร่วมในงานยุติธรรมรับร่างกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ไปพิจารณา พร้อมทั้งเชิญหน่วยงานเจ้าของร่างกฎหมายและหน่วยงาน หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมประชุมชี้แจงและปรึกษาหารือร่วมกัน และเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้รายงานต่อคณะกรรมการฯ ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ พิจารณาร่างกฎหมายเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท โดยแบ่งประเด็นพิจารณาออกเป็น ๒ ประเด็น ได้แก่ การระงับข้อพิพาททางอาญา ซึ่งมีร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. (เสนอโดยกระทรวงยุติธรรม) และร่างพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยคดีอาญาในชั้นการสอบสวนของเจ้าพนักงานตำรวจ พ.ศ. (เสนอโดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) และการระงับข้อพิพาททางแพ่ง ซึ่งมีร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒ ฉบับ ได้แก่ ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน พ.ศ. (เสนอโดยกระทรวงยุติธรรม) และร่างพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. (เสนอโดยสำนักงานศาลยุติธรรม) โดยที่ประชุมคณะอนุกรรมการฯ มีข้อสรุป ดังนี้

๑. การระงับข้อพิพาทในทางอาญา เห็นควรสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. เป็นกฎหมายสำหรับการระงับข้อพิพาทในทางอาญา และเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยคดีอาญาในชั้นการสอบสวนของเจ้าพนักงานตำรวจ พ.ศ. มีความซ้ำซ้อนกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จึงไม่มีความจำเป็นต้องยกร่างพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยคดีอาญาในชั้นการสอบสวนของเจ้าพนักงานตำรวจ พ.ศ. ขึ้นใหม่

๒. การระงับข้อพิพาททางแพ่ง ที่ประชุมเห็นชอบแนวทางการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทใช้เป็นการทั่วไป และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน โดยโครงสร้างกฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทควรกำหนดในเรื่องต่าง ๆ เช่น ๑) ที่มาของการจัดทำ ๒) วัตถุประสงค์ในการจัดทำ ๓) หลักการที่ใช้ในการจัดทำแนวทาง และ ๔) โครงสร้างกฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ซึ่งได้แก่

ส่วนที่ ๑ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่ใช้เป็นการทั่วไป

๑. กำหนดนิยามในถ้อยคำที่มีความพิเศษ
๒. ความตกลงเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย
๓. กระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท
๔. ผู้ไกล่เกลี่ยและการปฏิบัติหน้าที่
๕. ค่าตอบแทนผู้ไกล่เกลี่ย

ส่วนที่ ๒ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน

สำหรับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน ในส่วนที่ ๒ โดยที่ปัจจุบันชุมชนได้เข้ามามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน ดังจะเห็นได้จากมีกฎหมายที่ใช้บังคับกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชนหลายฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ กฎกระทรวงว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทและประนอมข้อพิพาททางแพ่ง พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการปฏิบัติงานประนีประนอมข้อพิพาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๓๐ ซึ่งรายละเอียดของกฎหมาย ในแต่ละฉบับยังมีความแตกต่างกันในหลายประเด็น เช่น ประเภทคดีแพ่งและคดีอาญาที่สามารถนำกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชนมาใช้ได้ รวมไปถึงขั้นตอนและกระบวนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน ซึ่งประเด็นเหล่านี้สมควรจะได้มีการพิจารณาโดยละเอียดเพื่อมิให้ขัดหรือแย้งกับกฎหมายในปัจจุบัน รวมถึงความสอดคล้องกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในทางอาญาตามร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. คณะอนุกรรมการฯ จึงเห็นควรที่จะได้มีการประชุมเพื่อพิจารณารายละเอียดเกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชนอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) พิจารณาต่อไป

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมฯ ได้มีประเด็นอภิปราย ดังนี้

๑. ประธานกรรมการฯ ได้สอบถามความเห็นของผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในประเด็นการระงับข้อพิพาททางอาญา โดยผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีข้อสังเกตว่า เจ้าพนักงานตำรวจไม่สามารถยุติข้อพิพาทในบางกรณีได้ เนื่องจากกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานตำรวจในการดำเนินการ ซึ่งร่างกฎหมายที่จะออกมานั้นควรให้ประโยชน์กับประชาชนได้มากที่สุด

/๒. ผู้แทนสำนักงาน ...

๒. ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม มีข้อสังเกตว่า โดยหลักการแล้วไม่ขัดข้องในการนำร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยคดีอาญาในชั้นการสอบสวนของเจ้าพนักงานตำรวจ พ.ศ. มารวมกัน แต่หากเจ้าพนักงานสอบสวน นำกรณีพิพาทเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย อาจส่งผลให้กลไกการรวบรวมพยานหลักฐานของกระบวนการยุติธรรมกระแสหลักย่อหย่อนลงได้ในกรณีที่การไกล่เกลี่ยไม่สำเร็จ

๓. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีข้อสังเกตในประเด็นการระงับข้อพิพาททางแพ่งว่า พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ จะมีผลกระทบต่อการจัดทำกฎหมายกลางหรือไม่ อย่างไร ซึ่งควรจะต้องนำเข้ามาประกอบการพิจารณาด้วย

๔. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย มีข้อสังเกตว่า กฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. ๒๔๕๗ ได้ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในท้องที่อยู่แล้ว ตลอดจนมีการฝึกอบรมปลัดอำเภอฝ่ายปกครอง ให้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยสมบูรณ์ หากมีพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. เป็นกฎหมายสำหรับการระงับข้อพิพาทในทางอาญาแล้ว ก็เห็นควรให้ฝ่ายปกครองท้องที่ มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่กำหนดตามเดิม

มติที่ประชุม เห็นชอบตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ ดังนี้

๑. การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในทางอาญา เห็นควรสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติมาตรการแทนการฟ้องคดีอาญา พ.ศ. เป็นกฎหมายสำหรับการระงับข้อพิพาทในทางอาญา และให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอเรื่องดังกล่าวไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนในการเสนอกฎหมายต่อไป

๒. การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง เห็นชอบแนวทางการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่ง ส่วนที่ ๑ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทที่ใช้เป็นการทั่วไป และมอบหมายคณะอนุกรรมการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมทางเลือกและการมีส่วนร่วมในงานยุติธรรมพิจารณาเพิ่มเติมเกี่ยวกับส่วนที่ ๒ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน โดยให้รับข้อสังเกตของคณะกรรมการไปพิจารณาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ว่าจะมีความเกี่ยวข้องหรือจำเป็นที่จะต้องรวมเข้ากับร่างกฎหมายการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งนี้หรือไม่อย่างไร

๔.๒ แผนงานในการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า คณะอนุกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานในการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม ได้มีการประชุมไปแล้ว ๓ ครั้ง โดยมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอข้อมูลด้านอัตราบุคลากร งบประมาณ และพื้นที่หรืออาคารสถานที่ ที่ประสงค์จะใช้ในการรองรับการจัดตั้งหรือเปิดทำการศาลอย่างละเอียด และให้ดำเนินการยกร่างแนวทางการเตรียมความพร้อมและรองรับ

การจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม โดยจะต้องเป็นไปตามแผนการจัดตั้งศาลแขวงและศาลจังหวัดของสำนักงานศาลยุติธรรม ปีงบประมาณ ๒๕๕๘ - ๒๕๖๒ รวมไปถึงข้อมูลด้านอัตรากำลังากรงบประมาณ และพื้นที่หรืออาคารสถานที่สำหรับศาลที่เปิดทำการไปแล้วในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ และ ๒๕๕๗ แต่ยังไม่มีความพร้อมด้านอัตรากำลังากร งบประมาณและพื้นที่หรืออาคารสถานที่ ดังนี้

(๑) ศาลจังหวัดที่เปิดทำการแล้วระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๖ - ๑ เมษายน ๒๕๕๘ จำนวน ๕ ศาลจังหวัด ดังนี้

ศาลจังหวัดเวียงสระ (จังหวัดสุราษฎร์ธานี) เปิดทำการ ๑ เมษายน ๒๕๕๖
 ศาลจังหวัดหัวหิน (จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) เปิดทำการ ๑ เมษายน ๒๕๕๖
 ศาลจังหวัดพิมาย (จังหวัดนครราชสีมา) เปิดทำการ ๑ เมษายน ๒๕๕๗
 ศาลจังหวัดวิเชียรบุรี (จังหวัดเพชรบูรณ์) เปิดทำการ ๑ เมษายน ๒๕๕๗
 ศาลจังหวัดฮอด (จังหวัดเชียงใหม่) เปิดทำการ ๑ เมษายน ๒๕๕๘

(๒) ศาลจังหวัดที่จะเปิดทำการในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ จำนวน ๒ ศาลจังหวัด ดังนี้

ศาลจังหวัดเชิงค้ำ (จังหวัดพะเยา)
 ศาลจังหวัดชุมแพ (จังหวัดขอนแก่น)

(๓) ศาลจังหวัดที่จะเปิดทำการในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑
 ไม่มี

(๔) ศาลจังหวัดที่จะเปิดทำการในปีงบประมาณ ๒๕๖๒

ศาลจังหวัดพระประแดง (จังหวัดสมุทรปราการ)
 ศาลจังหวัดตระการพืชผล (จังหวัดอุบลราชธานี)

คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาแนวทางในการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม โดยเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการใน ๕ เรื่อง ดังนี้

(๑) หลักการกำหนดกรอบมาตรฐานอัตรากำลัง พื้นที่ และงบประมาณขั้นต่ำของหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมเพื่อเป็นแนวทางการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรมต่อหนึ่งแห่ง ดังนี้

หน่วยงาน	อัตรากำลัง	งบบุคลากร (ลบ.)	งบครุภัณฑ์ (ลบ.)	งบดำเนินงาน (ลบ.)
กรมราชทัณฑ์	๕๕	๑๒.๘	๕.๙	๖.๕
กรมบังคับคดี	๑๑	๓.๕	๒.๔	๑.๕
กรมคุมประพฤติ	๑๐	๔.๖	๕.๓	๑.๖
รวม	๗๖	๒๐.๙	๑๓.๖	๙.๖
รวมทั้งสิ้น	๗๖		๔๔.๑	

/ หน่วยงาน ...

หน่วยงาน	พท. ที่ต้องการ (ไร่)	งบประมาณก่อสร้างอาคารบูรณาการร่วม (ลบ.)	ค่าเช่าระหว่างการก่อสร้างอาคารบูรณาการ (ลบ.)	งบประมาณก่อสร้างเรือนจำ (ลบ.)
กรมราชทัณฑ์	๘-๑๐	๗๐.๔	-	๑๒๐
กรมบังคับคดี			๐.๓๖	-
กรมคุมประพฤติ			๐.๗๒	-
รวม	๘-๑๐	๗๐.๔	๑.๐๘	๑๒๐

หลักการกำหนดกรอบมาตรฐานอัตรากำลังและงบประมาณขั้นต่ำสำหรับกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเพื่อเป็นแนวทางการเตรียมความพร้อมและรองรับการเปิดแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดต่อหนึ่งแห่ง

หน่วยงาน	อัตรากำลัง	งบบุคลากร (ลบ.)	งบครุภัณฑ์ (ลบ.)	งบดำเนินงาน (ลบ.)	พท. ที่ต้องการ (ไร่)	งบประมาณก่อสร้างอาคาร	ค่าเช่าระหว่างก่อสร้างฯ (ลบ.)
กรมพินิจฯ	๒๙	๗					

(๒) กรอบอัตรากำลัง พื้นที่ งบประมาณของหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมสำหรับศาลที่เปิดทำการตั้งแต่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๑ เมษายน ๒๕๕๘ และศาลจังหวัดที่จะเปิดทำการในปีงบประมาณ ๒๕๕๙

ศาลจังหวัด	อัตรากำลัง (อัตรา)	งบบุคลากร (ลบ.)	งบครุภัณฑ์ (ลบ.)	งบดำเนินงาน (ลบ.)	พท. ที่ต้องการ (ไร่)	งบประมาณก่อสร้างอาคารบูรณาการร่วม (ลบ.)	ค่าเช่าระหว่างก่อสร้างอาคารบูรณาการร่วม (ลบ.)	งบประมาณก่อสร้างเรือนจำ (ลบ.)
๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๑ เมษายน ๒๕๕๘								
เวียงสระ	๖๖	๑๗.๘	๑๒.๑	๙.๓	๘-๑๐	๗๐.๔	๑.๑	๑๒๐
หัวหิน	๖๔	๑๗.๔	๑๒	๙.๖	๘-๑๐	๗๐.๔	๑.๓	๑๒๐
พินาย	๖๕	๑๗.๕	๑๒	๙.๓	๘-๑๐	๗๐.๔	๑	๑๒๐
วิเชียรบุรี	๗๑	๒๐	๑๒.๐๕	๙.๖	๘-๑๐	๗๐.๔	๑.๓	๑๒๐
ยอด	๖๖	๑๗.๙	๑๒.๐๕	๙.๔	๘-๑๐	๗๐.๔	๑.๑	๑๒๐
รวม	๓๓๒	๙๐.๖	๖๐.๒	๔๗.๒	๔๐-๕๐	๓๕๒	๕.๘	๖๐๐
ปีงบประมาณ ๒๕๕๙								
เชียงคำ	๗๖	๒๑	๑๓.๖	๙.๖	๘-๑๐	๗๐.๔	๑.๑	๑๒๐
ชุมแพ	๗๖	๒๑	๑๓.๖	๙.๖	๘-๑๐	๗๐.๔	๑.๑	๑๒๐
รวม	๑๕๒	๔๒	๒๗.๒	๑๙.๒	๑๖-๒๐	๑๔๐.๘	๒.๒	๒๔๐
รวมทั้งสิ้น	๔๘๔	๑๓๒.๖	๘๗.๔	๖๖.๔	๕๖-๗๐	๔๙๒.๘	๘	๘๔๐

/ (๓) แนวทาง ...

(๓) แนวทางการจัดหาที่ดินเพื่อจัดสร้างอาคารบูรณาการร่วมสำหรับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้น ดังนี้

๑) การจัดหาที่ดินโดยกระทรวงยุติธรรมดำเนินการ มี ๒ แนวทาง ได้แก่
 แนวทางที่ ๑ การหาพื้นที่ที่มีอยู่ของหน่วยงานภายในกระทรวงยุติธรรม
 แนวทางที่ ๒ การหาพื้นที่จากหน่วยงานภายนอกที่มีพื้นที่ในครอบครอง
 ๒) การขอความร่วมมือสำนักงานศาลยุติธรรมในการจัดหาที่ดินสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรมเพื่อดำเนินการจัดสร้างอาคารที่ทำการถาวรของตนเองไปพร้อม ๆ กับการจัดตั้งศาลชั้นต้นฯ ของสำนักงานศาลยุติธรรม

(๔) ขอให้ทบวทนมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ยุทธศาสตร์การปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ เพื่อมิให้กระทบต่อการขออัตรากำลังของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม

(๕) ขอความร่วมมือสำนักงานศาลยุติธรรมส่งร่างแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม ให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) พิจารณาความจำเป็น ความคุ้มค่า ภาระงบประมาณของรัฐและความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมรองรับการจัดตั้งศาล

ประเด็นอภิปราย

ที่ประชุมฯ ได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง ดังนี้

๑. ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต ฉ่ำเฉลิม เห็นว่า การจะเปิดทำการศาลที่ใดนั้น ควรพิจารณาในภาพรวม หากรัฐบาลมีแผนการบริหารงานยุติธรรมที่เหมาะสมและสามารถลดปัญหาอาชญากรรมอย่างเป็นรูปธรรมได้ การเปิดศาลก็อาจไม่มีความจำเป็น เนื่องจากการเปิดทำการศาลจะมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วย ซึ่งส่งผลกระทบต่องบประมาณของประเทศ

๒. ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ให้ข้อสังเกตว่า ปัญหาหลักของศาลยุติธรรมคือเรื่องที่ดิน หากมีการบูรณาการในเรื่องที่ดินสำหรับเปิดทำการศาล ควรกำหนดให้มีหน่วยงานหลักดำเนินการจัดหาที่ดิน ซึ่งจะช่วยให้การเปิดทำการศาลบรรลุวัตถุประสงค์ได้

๓. ในแผนงานการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ได้มีการกำหนดจำนวนที่ดินไว้ โดยไม่ได้ระบุงบประมาณที่จะซื้อที่ดินจะมีปัญหาหรือไม่ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งว่า ในเบื้องต้นจะเน้นการขอรับการสนับสนุนที่ดินของรัฐก่อน และผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ที่ดินบางส่วนอาจมาจากการบริจาค แต่ส่วนใหญ่แล้วมาจากการสนับสนุนของภาครัฐ

๔. ประธานกรรมการฯ มีข้อสังเกตในเรื่องการขออัตรากำลังของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมว่า ไม่มีความจำเป็นต้องทบวทนมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ยุทธศาสตร์การปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ แต่ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐโดยตรง

๕. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เสนอต่อที่ประชุมว่า หากการขออัตรากำลังเป็นการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว ถือว่าเป็นการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล หน่วยงานสามารถเสนอเรื่องขออัตรากำลังเพิ่มเติมได้

มติที่ประชุม เห็นชอบแนวทางตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ โดยมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีในประเด็นดังต่อไปนี้

(๑) หลักการกำหนดกรอบมาตรฐานอัตรากำลัง พื้นที่ และงบประมาณขั้นต่ำของหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมเพื่อเป็นแนวทางการเตรียมความพร้อมและรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรมต่อหนึ่งแห่ง

(๒) กรอบอัตรากำลัง พื้นที่ งบประมาณของหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมสำหรับศาลที่เปิดทำการตั้งแต่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๑ เมษายน ๒๕๕๘ และศาลจังหวัดที่จะเปิดทำการในปีงบประมาณ ๒๕๕๙

(๓) แนวทางการจัดหาที่ดินเพื่อจัดสร้างอาคารบูรณาการร่วมสำหรับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมเพื่อรองรับการจัดตั้งศาลชั้นต้น ดังนี้

๑) การจัดหาที่ดินโดยกระทรวงยุติธรรมดำเนินการ มี ๒ แนวทาง ได้แก่

แนวทางที่ ๑ การหาพื้นที่ที่มีอยู่ของหน่วยงานภายในกระทรวงยุติธรรม

แนวทางที่ ๒ การหาพื้นที่จากหน่วยงานภายนอกที่มีพื้นที่ในครอบครอง

๒) การขอความร่วมมือสำนักงานศาลยุติธรรมในการจัดหาที่ดินสำหรับ

หน่วยงานต่าง ๆ ใน กระบวนการยุติธรรมเพื่อดำเนินการจัดสร้างอาคารที่ทำการถาวรของตนเองไปพร้อม ๆ กับการจัดตั้งศาลชั้นต้นฯ ของสำนักงานศาลยุติธรรม

(๔) ให้ขอความร่วมมือสำนักงานศาลยุติธรรมส่งร่างแผนการจัดตั้งศาลชั้นต้นและแผนกคดีในศาลยุติธรรม ให้คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) พิจารณาความจำเป็น ความคุ้มค่า ภาระงบประมาณของรัฐและความพร้อมของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมรองรับการจัดตั้งศาล

๒. ประเด็นการขออัตรากำลังของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐพิจารณาโดยตรง

๔.๓ กรอบทิศทางการจัดหางบประมาณในลักษณะบูรณาการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้รายงานต่อที่ประชุมว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ในการกำหนดนโยบายเร่งด่วน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙- ๒๕๖๐ ภายใต้แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ จำนวน ๖ ด้าน และให้มีการจัดหางบประมาณในลักษณะบูรณาการด้านการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม โดยมีสำนักงานกิจการยุติธรรมร่วมกับสำนักงานงบประมาณเป็นเจ้าภาพ และให้เริ่มดำเนินการตั้งปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้นไป และต่อมาได้มีคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๓๙/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการจัดหางบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน ๖ คณะ โดยคณะกรรมการฯ คณะที่ ๖ ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ มีนายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่จัดหางบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ด้านการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม

/ คณะกรรมการ ...

คณะกรรมการพิจารณาการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์
คณะที่ ๖ ได้มีการประชุมฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และมีมติให้สำนักงานกิจการ
ยุติธรรม ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ให้แล้วเสร็จ
และเสนอมายังคณะกรรมการฯ ภายในวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ โดยให้นำแผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรม
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ และนโยบายเร่งด่วน ๖ ด้านที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่
๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์

สำนักงานกิจการยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพหลักด้านการปฏิรูปกฎหมาย
และพัฒนากระบวนการยุติธรรม ได้จัดประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ กรอบแนวทาง ขั้นตอนและระยะเวลาในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการฯ
ในเบื้องต้น พร้อมทั้งขอความร่วมมือหน่วยงานได้เสนอค่าของงบประมาณจัดส่งให้สำนักงานกิจการยุติธรรม
ภายในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ส่งให้คณะกรรมการฯ พิจารณาภายใน
๔ ธันวาคม ๒๕๕๘

ทั้งนี้ กรอบทิศทางในการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ : การปฏิรูป
กฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม ประกอบด้วย

๑. กรอบการบูรณาการ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายเร่งด่วนเรื่องสำคัญ
ของรัฐบาล และนโยบายเร่งด่วน ๖ ด้าน ภายใต้แผนแม่บทการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ.
๒๕๕๘ – ๒๕๖๑ (ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘)

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ
คุ้มค่า เป็นรูปธรรม และสนองต่อความต้องการของประชาชน

๓. ขอบเขตการดำเนินงาน

- ๓.๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม
- ๓.๒ การบังคับใช้ให้เป็นไปตามกฎหมาย
- ๓.๓ การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพให้กับประชาชน
- ๓.๔ การบริหารจัดการเพื่อพิพากษาด้านอรรถคดี
- ๓.๕ การบำบัดฟื้นฟูและช่วยเหลือผู้กระทำความผิด
- ๓.๖ การอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

๔. เป้าหมาย

- ๔.๑ ประชาชนสามารถมีความรู้ ความเข้าใจ ในกฎหมายและกระบวนการ
ยุติธรรม และเข้าถึงการบริการได้รับการบริการได้อย่างสะดวก รวดเร็ว เสมอภาค
- ๔.๒ อาชญากรรมและปริมาณคดีชั้นสู่ศาลลดลง
- ๔.๓ ประชาชนมีความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

๕. แนวทางการดำเนินงาน

- ๕.๑ พัฒนาระบบการป้องกันอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพ
- ๕.๒ บังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพ

- ประชาชน
- ๕.๓ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้แก่
- รวดเร็ว
- ๕.๔ พัฒนาระบบการบริการของหน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพ สะดวก
- ๕.๕ พัฒนาระบบกระบวนการยุติธรรมทางเลือกให้มีประสิทธิภาพ
- ๒.๕.๖ พัฒนาระบบแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดและการช่วยเหลือดูแลผู้พ้นโทษ

๖. ตัวชี้วัด

- ๖.๑ ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม
- ๖.๒ ประชาชนมีความเชื่อมั่นต่อการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม
- ๖.๓ ปริมาณคดีขึ้นสู่ศาลลดลง

๗. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ๗.๑ หน่วยงานเจ้าภาพ : สำนักงานกิจการยุติธรรม
- ๗.๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง : จำนวน ๒๓ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานศาลปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม กรมสอบสวนคดีพิเศษ สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมบังคับคดี กรมคุมประพฤติ กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กรมราชทัณฑ์ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ป.ป.ท.) สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ) สถาบันอนุญาโตตุลาการ เนติบัณฑิตยสภา สภานายความ และสำนักงานกิจการยุติธรรม

มติที่ประชุม รับทราบ และเห็นชอบการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปกฎหมายและพัฒนากระบวนการยุติธรรม พร้อมทั้งขอความร่วมมือหน่วยงานให้เสนอค่าของงบประมาณ และจัดส่งให้สำนักงานกิจการยุติธรรม ภายในวันศุกร์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ส่งให้คณะกรรมการฯ พิจารณาต่อไป

๔.๔ (ร่าง) รายงานประจำปีคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมฯ ทราบว่า พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ มาตรา ๑๐ (๘) และ ๑๖ (๖) ได้กำหนดให้สำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) โดยให้คณะกรรมการกำกับดูแลการจัดทำรายงานประจำปี เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

/ ในกรณี ...

ในการนี้ สำนักงานกิจการยุติธรรมได้จัดทำร่างเนื้อหารายงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ ของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ เสร็จเป็นที่เรียบร้อยแล้ว รายละเอียดเนื้อหาประกอบด้วย ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ โดยเป็นการรวบรวมเนื้อหาเกี่ยวกับโครงสร้าง อำนาจหน้าที่ และองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) และคณะอนุกรรมการที่ได้แต่งตั้งภายใต้คณะกรรมการฯ จำนวน ๙ คณะ และโครงสร้างของสำนักงานกิจการยุติธรรมในฐานะเลขานุการ

ส่วนที่ ๒ ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ และคณะอนุกรรมการฯ โดยรวบรวมผลงานสำคัญของคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) ซึ่งจำแนกแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ได้แก่

- ๑) การพัฒนาและผลักดันทิศทางงานยุติธรรม
- ๒) การบูรณาการประสานความร่วมมือเพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานยุติธรรม
- ๓) การพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
- ๔) การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ความรู้ด้านงานยุติธรรม
- ๕) การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘

มติที่ประชุม เห็นชอบเนื้อหา (ร่าง) รายงานประจำปีคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ และให้เสนอรายงานประจำปีคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ ต่อคณะรัฐมนตรีก่อน

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๕.๑ เนื่องจากคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (กพยช.) เป็นคณะกรรมการฯ ด้านกระบวนการยุติธรรม และมีผู้บริหารของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทุกหน่วยร่วมเป็นกรรมการ และรัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับบทบาทและภารกิจของคณะกรรมการฯ ชุดนี้มาก ดังนั้นหากมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกฎหมาย แผนงาน งบประมาณ โครงการต่างๆ ของแต่ละหน่วยงานที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ควรประสานสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ส่งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมดังกล่าว ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาเสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีก่อน โดยผ่านทางสำนักงานกิจการยุติธรรมในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ แล้วส่งต่อไปยังคณะอนุกรรมการฯ ต่างๆและคณะกรรมการฯ ตามลำดับ หรือมอบหมายสำนักงานกิจการยุติธรรมในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาให้ความเห็นได้ หากมีความจำเป็นเร่งด่วน

มติที่ประชุม เห็นชอบ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ ประสานสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ส่งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทั้งในเรื่องกฎหมาย แผนงาน โครงการต่างๆ และงบประมาณของแต่ละหน่วยงานที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ให้คณะกรรมการฯ ชุดนี้ พิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีก่อน ผ่านทางสำนักงานกิจการยุติธรรมในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ เพื่อส่งต่อไปยังคณะอนุกรรมการฯ ต่างๆและคณะกรรมการฯ พิจารณาตามลำดับ หากมีความจำเป็นเร่งด่วน มอบหมายให้สำนักงานกิจการยุติธรรม ทำความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ได้โดยผ่านความเห็นชอบจากประธาน แล้วแจ้งที่ประชุมคณะกรรมการฯ ในภายหลัง

๕.๒ กำหนดนัดประชุมครั้งต่อไป ให้เป็นไปตามมติที่ประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดให้มีการประชุมทุกไตรมาส ทุกวันพุธของสัปดาห์แรกในเดือนธันวาคม มีนาคม มิถุนายน และกันยายน อย่างไรก็ตามที่ประชุมฯ เห็นว่า ควรมีการประชุมมากขึ้น อาจเป็นทุกหนึ่งหรือสองเดือน จึงขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาโดยคำนึงถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่องที่จะนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการฯ

มติที่ประชุม เห็นชอบ และมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาการจัดประชุมคณะกรรมการฯ โดยคำนึงถึงความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วนของเรื่องที่จะนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการฯ เป็นสำคัญ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๕ น.

(นายสายชล ยังรอด)

ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายสมณ พรหมรส)

รองผู้อำนวยการสำนักงานกิจการยุติธรรม
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม